

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою НУ «Запорізька політехніка»

Голова вченої ради

/ В.Є. Бахрушин /

(протокол № 11/21 від « 05 » 07 2021 р.)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

(зі змінами)

«ТУРИЗМОЗНАВСТВО»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 242 «Туризм»

галузі знань 24 «Сфера обслуговування»

ПЕРЕДМОВА

Розроблена освітньо-професійна програма зі змінами, за якою здійснюється підготовка здобувачів на другому (магістерському) рівні вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» робочою групою у складі:

1. Шелеметьева Т.В – керівник робочої групи, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу Національного університету «Запорізька політехніка» (гарант освітньої програми, керівник робочої групи).

2. Віндюк А.В., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу Національного університету «Запорізька політехніка».

3. Белікова М.В. – кандидат історичних наук, доцент кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу Національного університету «Запорізька політехніка».

4. Кукліна Т.С. – кандидат економічних наук, доцент кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу Національного університету «Запорізька політехніка».

5. Гурова Д.Д. – кандидат географічних наук, доцент кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу Національного університету «Запорізька політехніка».

6. Черванська Д.С. представник студентського самоврядування Національного університету «Запорізька політехніка».

7. Рудоман О.М. – генеральний директор туристичної фірми «Дімона-Авіатур».

8. Біляченко В.Д. – генеральний директор ТОВ «АГЕНТСТВО ПОДОРОЖЕЙ "ІНТУРИСТ"»

1. Профіль освітньої програми «Туризмознавство» зі спеціальності 242 «Туризм»

1. Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Національний університет «Запорізька політехніка» Факультет міжнародного туризму та економіки Кафедра туристичного, готельного та ресторанного бізнесу
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Другий (магістерський) рівень Спеціальність 242 Туризм Професіонал в галузі туризму
Офіційна назва освітньої програми	«Туризмознавство»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 6 місяців
Наявність акредитації	первинна
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень.
Передумови	Наявність освітнього ступеня бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст». Умови прийому та навчання за Програмою регламентуються Правилами прийому до НУ «Запорізька політехніка».
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До наступного планового оновлення
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://zp.edu.ua/
2. Мета освітньої програми	
Формування загальних і професійних компетентностей у майбутніх фахівців в галузі туризму, необхідних для успішного управління соціально-економічними явищами і процесами, які мають місце в сфері туристичного бізнесу з урахуванням специфіки регіонального ринку та підприємницьких структур.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	24 «Сфера обслуговування» 242 Туризм
Орієнтація освітньої програми	Програма професійна прикладна: структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері туризму та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни та модулі, що включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.

<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Об'єкти вивчення: акцент робиться на здобутті навичок та знань в сфері туристичного бізнесу, що передбачає визначену зайнятість та можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання (магістерські професійні та наукові програми). Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку здійснення туристичної діяльності та особливості обслуговування туристів з урахуванням екологічного чинника.</p> <p>Зміст підготовки фахівця включає теоретичні, методологічні та концептуальні засади розвитку туристичного бізнесу в глобальному середовищі; ґрунтовні уявлення про структуру та управління основними та допоміжними бізнес-процесами туристичного підприємства, принципи їх заснування та функціонування, що дозволить розв'язувати складні управлінські завдання у сфері реалізації інтересів організацій туристичної сфери; теоретичний базис для дослідження світових трендів, а також чинників формування попиту та пропозиції туристичних послуг в умовах глобального конкурентного середовища; теоретичні знання сучасних моделей управління, аналітичних технологій щодо оптимізації та максимізації доходності суб'єкта туристичного бізнесу на основі прогнозування поведінки споживача та активного стимулювання попиту; виконання науково-дослідних робіт, пов'язаних із дослідженням сервісних процесів, впровадженням нових та удосконаленням існуючих технологій у сфері обслуговування.</p> <p>Предметна область містить: знання з методології і організації наукових досліджень, методики викладання дисциплін з туризму в ВЗН, конкурентоспроможності та інновацій в туризмі, корпоративного та антикризового управління, аналізу та оцінки потенціалу туристичних територій, стратегічного менеджменту в туризмі, стратегічного маркетингу в туризмі та ін.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма розвиває перспективи практичного опанування навичок туристичної діяльності, вказує орієнтири сучасного розвитку сфери туристично бізнесу. Практична підготовка на підприємствах, які здійснюють туристичну діяльність в Україні та за кордоном. Виконується в активному дослідницькому середовищі. Залучення до навчального процесу відомих фахівців-практиків. Окремі модулі програми можуть викладатися англійською мовою.</p>
<p>4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Після закінчення навчання за освітньо-професійною програмою випускники здатні виконувати професійну роботу в різних лінійних і функціональних підрозділах організацій сфери обслуговування усіх форм власності та організаційно-правових форм; можуть займати посади, визначені Національним класифікатором України «Класифікатор професій ДК 003:2010» займати первинні посади, а також керівні посади відповідно професійних назв, що є складовими таких класифікаційних групвань:</p> <p>1210.1 Керівники підприємств, установ та організацій (директор туристичного підприємства)</p>

	<p>1229.3 Керівні працівники апарату місцевих органів державної влади (керівник структурного підрозділу, головний спеціаліст (з туризму), начальник відділу)</p> <p>1229.6 Керівники підрозділів у сфері культури, відпочинку та спорту (завідувач туристичної бази, завідувач бюро подорожей, екскурсій)</p> <p>1319 Керівники інших малих підприємств без апарату управління (директор малого підприємства (у сфері туризму))</p> <p>1448 Менеджери (управителі) туристичних агентств та бюро подорожей</p> <p>1448.1</p> <p>2310 Менеджери (управителі) з організації діяльності туристичних агентств та бюро подорожей</p> <p>Викладачі університетів та вищих навчальних закладів</p> <p>248 Професіонали в галузі туризму, готельної, ресторанної та санаторно-курортної справи</p> <p>2481 Професіонали в галузі туризму</p> <p>2481.1 Наукові співробітники (туризмологія, екскурсознавство)</p> <p>2481.2 Туризмознавці (туризмознавець, екскурсознавець)</p> <p>2482.1 Фахівець із гостинності (готелі, туристичні комплекси та ін.)</p> <p>2483 Професіонали в галузі санаторно-курортної справи</p> <p>2483.1 Наукові співробітники (рекреалогія)</p> <p>2483.2 Професіонали із санаторно-курортної справи</p>
Подальше навчання	<p>Можливість навчання за програми: 8 рівня НРК, третього циклу FQ-EHEA та 8 рівня EQF-LLL. Продовження навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем – доктор філософії; отримання післядипломної освіти на споріднених та інших спеціальностях; підвищення кваліфікації; академічної мобільності, у науково-дослідному інституті, академічній установі, за програмами MBA у сфері бізнесу та управління туристичними підприємствами.</p>
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<ul style="list-style-type: none"> - опис основних підходів, методів та технологій, передбачених програмою (наприклад, студентоцентроване навчання, самонавчання, навчання на основі туристичної практики); - інтенсивний характер навчання (усі заняття базуються на активному залученні слухачів до освітнього процесу (дискусії, ділові ігри, робота в міні-іграх, обмін досвідом); - практична спрямованість (широко використовуються приклади та ситуаційні вправи з практики туристичних підприємств та організацій, які функціонують в Україні); - модульний формат навчання (поєднання настановних сесій і самостійної роботи студентів дає можливість отримання повноцінної вищої освіти без відриву від основної виробничої діяльності); - використання інноваційних технологій (можливість самостійної роботи студентів з використанням електронних підручників та посібників, використання мультимедійних технологій, робота в дистанційному просторі з використанням moodle.zp.ua, zoom, Google Classroom тощо).

Оцінювання	Згідно Положення про організацію освітнього процесу студентів, яке затверджено Вченою радою НУ «Запорізька політехніка» від 30 серпня 2019 р.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані завдання і практичні проблеми у галузі туризму, що передбачає проведення досліджень, постійне самонавчання, впровадження інновацій, розробка пропозицій з реалізації стратегічного потенціалу туристичного підприємства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу у вітчизняному сегменті світової туристичної галузі.</p> <p>ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних та нормативно-правових норм, що регулюють відносини людини з людиною, із суспільством і з навколишнім середовищем.</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4. Здатність до використання методологічного апарату наукових досліджень для вирішення теоретичних та прикладних завдань, що постають перед фахівцями туристичної галузі.</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в команді з використанням сучасних комунікаційних методів міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня та напрямку функціонування (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 7. Здатність визначити наявність бізнес-проблеми, аналізувати та вирішувати її, вести пошук альтернатив та обґрунтовувати управлінські рішення з забезпеченням їх правомірності.</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати на рівні глобального, міжнародного, національного, регіонального професійного середовища.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій, використовувати міждисциплінарні дослідження аналізу стану розвитку глобальних та локальних ринків туристичних послуг для розв'язання складних задач розвитку туристичного бізнесу.</p> <p>СК 2. Здатність систематизувати та синтезувати інформацію для врахування крос-культурних особливостей функціонування суб'єктів туристичного бізнесу.</p> <p>СК 3. Здатність планувати та здійснювати ресурсне забезпечення діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.</p> <p>СК 4. Здатність створювати і впроваджувати продуктові, сервісні, організаційні, соціальні, управлінські, інфраструктурні, маркетингові інновації у господарську діяльність суб'єктів туристичного бізнесу.</p> <p>СК 5. Здатність забезпечувати ефективну сервісну, комерційну, виробничу, маркетингову, економічну діяльність суб'єктів туристичного бізнесу.</p> <p>СК 6. Здатність координувати та регулювати взаємовідносини з партнерами та споживачами.</p>

СК 7. Здатність до підприємницької діяльності.
СК 8. Здатність розробляти антикризові програми корпорацій, ТНК у туристичній сфері, суб'єктів туристичного бізнесу.
СК 9. Здатність визначати привабливість природних, культурно-історичних ресурсів території, оцінювати їх якісні й кількісні характеристики і параметри.
СК 10. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.
СК 11. Здатність до самостійного опанування новими знаннями, використання інноваційних технологій у сфері туристичного бізнесу.
СК 12. Здатність приймати оптимальні управлінські рішення і вміння застосовувати інформаційні та digital-технології в побудові вектору розвитку туристичних підприємств, оцінювати ризики реалізації альтернативних стратегічних бізнес-напрямків.

7. Програмні результати навчання

1. Розробляти і приймати ефективні рішення з питань розвитку суб'єктів туристичного бізнесу, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики, забезпечувати їх реалізацію, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та імовірні наслідки їх впливу.
2. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері туристичного бізнесу.
3. Розробляти, впроваджувати та застосовувати сучасні методи оцінювання ефективності впровадження інновацій в туристичного бізнесі.
4. Використовувати сучасні методики й техніки підготовки та проведення логістичних операцій для різних категорій туристів.
5. Оцінювати нові ринкові можливості, формулювати бізнес-ідеї та розробляти маркетингові заходи з за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.
6. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані, систематизувати й упорядковувати інформацію для вирішення комплексних задач професійної діяльності.
7. Досліджувати моделі розвитку міжнародних та національних туристичних корпорацій.
8. Ініціювати, розробляти та управляти проектами розвитку суб'єктів туристичного бізнесу із врахуванням інформаційного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення.
9. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання задач управління основними та допоміжними бізнес-процесами суб'єктів туристичного бізнесу.
10. Відповідати за формування ефективної кадрової політики суб'єктів туристичного бізнесу, організаційні комунікації, розвиток професійного знання, оцінювання стратегічного розвитку команди, підбір та мотивування персоналу на ефективне вирішення професійних завдань.
11. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій та видів послуг (продукції) в сфері туристичного бізнесу та в ширших мультидисциплінарних контекстах.
12. Формулювати і перевіряти гіпотези, ідентифікувати наукові проблеми, обирати методики та аналітичний інструментарій їх дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.
13. Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти, розробляти навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Викладачі, які забезпечують виконання освітньої програми з підготовки фахівців за спеціальністю «Туризм», мають бути фахівцями з із закріплених за ними дисциплін, мати теоретичну підготовку, практичний досвід та наявність наукових публікацій із відповідної тематики. Залучаються також провідні фахівці туристичних підприємств.
Матеріально-технічне забезпечення	Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам, повне забезпечення гуртожитками відповідно до потреби, забезпеченість комп'ютерними робочими місцями та прикладними комп'ютерними програмами достатнє для виконання навчальних планів, соціальна інфраструктура, що включає спортивний комплекс, пункти харчування, медпункт, базу відпочинку
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом через Internet-представництво НУ «Запорізька політехніка»: офіційний сайт, систему дистанційного навчання НУ «Запорізька політехніка» (забезпечує самостійну та індивідуальну підготовку, контроль), бібліотеку наукових праць. Наявність доступу до мережі Інтернет та електронної пошти, керування WEB-ресурсами НУ «Запорізька політехніка», управління бібліотечним фондом. Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; реалізація інформаційної політики НУ «Запорізька політехніка»; оприлюднення на офіційному сайті НУ «Запорізька політехніка» розкладу занять, а також всіх складових забезпечення освітнього процесу, які підлягають опублікуванню згідно з Законом України «Про вищу освіту». Забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників НУ «Запорізька політехніка» і здобувачів вищої освіти, дотримання норм Етичного кодексу вченого України та інших процедур і заходів, що забезпечують виконання Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладами освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»).

9. Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	Передбачається законодавством та є доцільною, коли виникає необхідність вивчення (освоєння) студентами принципово нових курсів, дисциплін, які не викладаються у базовому закладі вищої освіти.
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між НУ «Запорізька політехніка» та закладами вищої освіти країн партнерів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Іноземні здобувачі вищої освіти мають можливість навчатись на підготовчому відділенні для іноземців та осіб без громадянства та за спеціальностями і спеціалізаціями.

2. Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність

№	Вид навчальної діяльності	Обсяг кредитів	Форма підсумкового контролю
1 Цикл загальної підготовки			
НОРМАТИВНА ЧАСТИНА			
ЗПН 01	Методологія і організація наукових досліджень	4	залік
ЗПН 02	Методика викладання дисциплін з туризму у ЗВО	4	залік
ВИБІРКОВА ЧАСТИНА			
ЗПВ 01	Безпека в галузі / Управління соціальною та економічною безпекою / Економічна оцінка інновацій в туризмі	3	залік
ЗПВ 02	Ділова іноземна мова (англійська) / Наукове спілкування іноземною мовою / Іноземна мова для життя і кар'єри	4	залік
ЗПВ 03	Захист прав споживачів / Інвестиційний менеджмент / Методи і моделі прийняття рішень	4	залік
2 цикл професійної підготовки			
НОРМАТИВНА ЧАСТИНА			
ППН 01	Конкурентоспроможність та інновації в туризмі	4	екзамен
ППН 02	Стратегічний менеджмент в туризмі	5	екзамен
ППН 03	Аналіз та оцінка потенціалу туристичних територій	7	екзамен, курсова
ППН 04	Корпоративне та антикризове управління	5	екзамен
ППН 05	Стратегічний маркетинг в туризмі	5	екзамен
ППН 06	Переддипломна практика (стажування)	12	диф.залік
ППН 07	Кваліфікаційна дипломна робота	18	
ВИБІРКОВА ЧАСТИНА			
ППВ 01	Професійна етика та дипломатичний протокол / Лідерство та управлінська еліта / Етика і психологія міжнародної комунікації	3	залік
ППВ 02	Бренд-менеджмент / Управління проектами в туризмі / Менеджмент продуктивності	4	залік
ППВ 03	Організація діяльності туристичних фірм / Управління проектами / Менеджмент продуктивності	4	екзамен
ППВ 04	Логістика в туризмі / Моніторинг світового ринку туристичних послуг / Публічне адміністрування	4	залік
Всього за програмою		90	

1 семестр

2 семестр

3 семестр

Нормативна частина

ЗПН 01

ЗПН 02

1 цикл загальної підготовки

ППН 02

ППН 01

ППН 06

ППН 03

ППН 04

ППН 07

2 цикл професійної підготовки

ППН 05

ЗПВ 01

ЗПВ 03

1 цикл загальної підготовки

ЗПВ 02

ППВ 01

ППВ 02

ППВ 03

ППВ 04

2 цикл професійної підготовки

Вибіркова частина

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 242 Туризм проводиться у формі захисту кваліфікаційної дипломної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістр із присвоєнням кваліфікації «Професіонал в галузі туризму».

Кваліфікаційна дипломна робота повинна свідчити про сформованість загальних та фахових компетентностей у сфері професійної діяльності та містити висновки та пропозиції за результатами аналітичних і експериментальних досліджень, направлених на вирішення актуальної науково-практичної проблеми для туристичної галузі.

Перевірка на плагіат та оприлюднення на офіційному сайті відповідного підрозділу закладу вищої освіти.

Незалежне експертне оцінювання (рецензування) науковцями і фахівцями туристичної галузі.

компонентам освітньої програми

	ЗПН 01	ЗПН 02	ЗПВ 01	ППН 01	ППН 02	ППН 03	ППН 04	ППН 05	ППН 06	ППН 07
ЗК 1	+	+		+	+	+	+	+		+
ЗК 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 4				+	+	+	+	+	+	
ЗК 5					+		+		+	
ЗК 6					+		+		+	
ЗК 7				+	+	+	+	+	+	
ЗК 8				+				+		
СК 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 2					+		+	+	+	
СК 3			+		+		+	+		+
СК 4						+	+	+	+	
СК 5			+	+	+	+		+		
СК 6		+	+	+						
СК 7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 8				+	+		+			+
СК 9			+			+	+		+	+
СК 10	+		+							+
СК 11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК 12	+				+	+	+			+

ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ЗПН 01	ЗПН 02	ППН 01	ППН 02	ППН 03	ППН 04	ППН 05	ППН 06	ППН 07
ПРН 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 3	+		+	+			+	+	+
ПРН 4	+			+	+		+	+	+
ПРН 5	+		+	+		+	+	+	+
ПРН 6	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 7	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 8	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 9	+			+		+		+	+
ПРН 10	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 11	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 12	+	+	+		+			+	+
ПРН 13		+				+	+	+	+